

Joutsan kunta
kirjaamo@joutsa.fi

11.06.2020
KSL/149/03.01.00/2020

Viite: Lausuntopyyntö 27.5.2020

LAUSUNTO JOUTSAN KIRKONKYLÄN OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA

Suunnittelualue käsittää Angesselän ja Joutsansalmen vesistöjen pohjoispuoleisen Joutsan kirkonkylän taajaman ja sen lähialueet. Kaava-alueeseen sisältyy myös Valklampien ja Koiralampien ympäristöt sekä valtatie 4 varsi Joutsansalmesta Lamminmäelle.

Keski-Suomen maakuntakaava on saanut lainvoiman Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 28.1.2020. Strateginen ja yleispiirteinen maakuntakaava mahdollistaa kuntien tarpeista lähtevät, yksityiskohtaisemmat toimintojen yhteensovittamisen ratkaisut ja korostaa yleiskaavoituksen merkitystä kunnan tarkemman maankäytön suunnittelun ohjauksessa. Joutsa on yksi maakunnan seutukesuksista. Keski-Suomen liitto pitää hyvin tärkeänä osayleiskaavan laatimista kirkonkylän alueelle. Keski-Suomen liitto toteaa, että Joutsan kirkonkylän osayleiskaavaluonnos toteuttaa hyvin maakuntakaavan strategisia tavoitteita.

Suunnittelualueetta koskee useampi lainvoimaisen maakuntakaavan merkintä kaavamääräyksineen. Maakuntakaavan suunnittelualueella voimassa olevat merkinnät ja määräykset voi tarkastaa karttapalvelustamme osoitteessa www.keskisuomi.fi > Suunnitteluasiakirjat > Maakuntakaava > Rullaava maakuntakaavoitus > Palautetta voimassa olevasta maakuntakaavasta. Yleiskaavoituksessa tulee huomioida myös maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset. Kirkonkylän yleiskaava-alueella on hyvät edellytykset tukea mm. uudistuva energia -määräyksen toteutumista.

Väestökehityksen ja -rakenteen ennusteiden kaavan tavoitevuoteen 2040 ulottuvana tulisi perustellusti ohjata tavoitteellista asutusrakennetta. Yleiskaavaluonnoksessa on osoitettu uusia asuntoalueita maakuntakaavan seudullisesti merkittävän tiivistettävän taajaman ulkopuolelle Viheri-järven ranta-alueille, kuitenkin työpaikka-alueiden ja palvelujen lähetyville. Asumisen luonteen monipuolistumisen huomioiminen uuden asumisen sijoittamisen lähtökohtana ja uusien alueiden toteuttamisen vaiheistaminen tukisivat luonnoksen ratkaisua.

Velvoite turvata valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt sisältyvät maakuntakaavan keskeisiin aluevaraus- ja kohdemerkintöihin ja -määräyksiin. Maakunnallisesti merkittävien kohteiden osalta on huomioitava maakuntakaavan koko maakuntaa koskeva kulttuuriympäristömääräys ja kaavan alueluettelo sekä Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö 2016-selvitys. Yleiskaavaluonnoksessa on pyritty varmistamaan, että merkittävien kohteiden ja alueiden kulttuuriympäristöarvot eivät heikkene. Lisäksi tulisi huomioida maakuntakaavan

kulttuuriympäristön vetovoima-alueen tavoite hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta ja edistää kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa.

Lainvoimaisessa maakuntakaavassa EU:n TEN-T- ydinverkkoon kuuluva valtatie 4 on osoitettu sekä valtatie- merkinnällä (vt) että valtatie 4 kehittämisakselina. Valtatie -merkinnän suunnittelumääräyksen mukaan *”Valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasojatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN-T-ydinliikenneverkolle asetet vaatimukset. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.”* Lisäksi maakuntakaavassa on seututeinä osoitettu suunnittelualueen pohjoisosaan sijoittuva Korpilahdentie (maantie 610) sekä kaava-alueelle sijoittuvat Kangasniementie (maantie 616) ja Pertunmaantie (428).

Osayleiskaavan liikenneratkaisussa lähtökohtana on ollut Joutsan kohdalle laadittu valtatie 4 parantamista koskeva aluevaraussuunnitelma (2019). Osayleiskaavaluonnoksessa on valtatielle 4 Joutsan kirkonkylän kohdalle osoitettu eritasoliittymä kuin myös kaava-alueen pohjoisosaan maantien 610 (Korpilahdentie) liittymään. Valtatie 4 on kaavaratkaisussa huomioitu merkittävästi parannettavana ja kaksiajorataisena valtatieenä. Keskustan pohjoisosan ja Tammihaaran välille on osoitettu yhteystarve rinnakkaisväylälle valtatie 4 molemmin puolin. Joutsan kirkonkylän eritasoliittymän kohdalle on kaavassa esitetty liityntäpysäköintivaraus.

Liikenneverkon osalta Keski-Suomen liitto toteaa, että yleiskaavaluonnos mahdollistaa valtatie 4 kehittämisen EU:n TEN-T-ydinverkolle asetettujen vaatimusten mukaisena. Kaavaratkaisu tukee myös osaltaan valtatie 4 kehittämistä joukkoliikenteen laatuikäytävänä liityntäpysäköintimahdollisuudet huomioiden. Lisäksi kaavan rinnakkaistie- ja katujärjestelyt jalankulku- ja pyöräteineen parantavat kevyen liikenteen olosuhteita ja liikenneturvallisuutta.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.